

Sygnatura akt I C 416/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 17 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Jastrzębski

Protokolant: apl. adw. Karolina Anna Kołata

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) W.

przeciwko M. C.

o zapłatę

I. zasadza od pozwanego M. C. na rzecz powoda (...) W. kwotę 270,40 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych czterdzieści groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., a następnie odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II. zasadza od pozwanego M. C. na rzecz powoda (...) W. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Dariusz Jastrzębski

Sygn. akt I C 416/17

UZASADNIENIE

(...) W. wniosło o zasądzenie od pozwanego M. C. kwoty 270,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., a następnie odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 03 sierpnia 2015 r. pozwany korzystał z komunikacji miejskiej bez ważnego dokumentu przewozu. Powód wyjaśnił, że z tego tytułu naliczył pozwanemu opłatę dodatkową w kwocie 266 zł i należność przewozową w kwocie 4,40 zł. Wyjaśnił, że poza należnością główną domaga się od pozwanego odsetek ustawowych od dnia upływu terminu zapłaty, który przypadł na 14 dzień po wystawieniu wezwania do zapłaty.

Nakazem zapłaty z dnia 05 października 2016 r., wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 30 maja 2017 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesy.

W uzasadnieniu wskazał, iż posiadał bilet, który zakupił u kierowcy. Bilet skasował, jednak kontroler stwierdził, iż bilet jest nieskasowany. W ocenie pozwanego powód nie wykazał istnienia wierzytelności wobec niego, do pozwu załączył jedynie wezwanie do zapłaty. Dodał, iż sam system kasowania biletów jest wadliwy albowiem po włożeniu biletu do

kasownika nie pozostaje na nim ślad kasowania w postaci daty i godziny, dzięki czemu można z łatwością stwierdzić czy bilet został skasowany.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 03 sierpnia 2015 r. M. C. korzystał jako pasażer ze środka komunikacji miejskiej – autobusu nr (...), który eksploatowany jest przez Zarząd (...) stanowiący jednostkę organizacyjną (...) W.. W trakcie przejazdu M. C. nie posiadał ważnego dokumentu przewozu. Do kontroli przedstawił nieskasowany bilet o nr (...). Po ujawnieniu tego faktu wystawione zostało wezwanie do zapłaty kwoty 270,40 zł, w tym kwoty 266 zł jako opłaty dodatkowej i kwoty 4,40 zł jako opłaty przewozowej. Na dokumencie tym M. C. złożył swój podpis potwierdzając, że zapoznał się z jego treścią. Bilet o nr (...) M. C. skasował następnie w tramwaju linii nr (...).

Bezsporne nadto dowód:

- wezwanie do zapłaty k. 4.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawę zobowiązania pozwanego stanowiła umowa przewozu zawarta przez strony. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U.2015.915 j.t.) umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Przy tym w myśl art. 33a ust. 3 ustawy w razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

W niniejszej sprawie na powodzie ciążył obowiązek wykazania, iż pozwany korzystał ze środka komunikacji miejskiej bez ważnego dokumentu przewozu (art. 6 k.c.). W ocenie Sądu powód powyższą okoliczność wykazał, albowiem po pierwsze pozwany nie kwestionował, iż korzystał z komunikacji miejskiej i czasie wskazanym przez stronę powodową, po drugie załączając do pozwu wezwanie z dnia 03 sierpnia 2015 r. podpisane przez pozwanego. Pozwany negując zasadność roszczenia powoda winien był z kolei wykazać, iż posiadał ważny dokument przewozu, względnie, że brak ważnego dokumentu przewozu był wynikiem okoliczności leżących wyłącznie po stronie powoda. Treść uzasadnienia sprzeciwu od nakazu zapłaty pozwala przyjąć, iż pozwany stał na stanowisku, że zakupił bilet i dokonał jego skasowania. Niejako alternatywnie pozwany podnosił zaś, iż okoliczność, że bilet, w świetle twierdzeń powoda, nie został skasowany w sposób ważny, nie może go obciążać albowiem dokonał wszelkich możliwych czynności zmierzających do prawidłowego wykonania tego obowiązku. Mając na względzie tak zarysowane stanowisko pozwanego stwierdzić należy, iż podnoszonych przez siebie okoliczności pozwany nie zdołał wykazać w toku postępowania (skasowanie biletu), bądź też pozostawały one bez wpływu na zasadność roszczenia powoda (usprawiedliwione przekonanie o posiadaniu ważnego dokumentu przewozu).

Niewątpliwym jest w sprawie, że pozwany posiadał w czasie kontroli bilet o nr (...), czego strona powodowa nie kwestionowała. Bilet ten, jako nieskasowany, nie stanowił jednakże ważnego dokumentu przewozu. Pozwany nie wykazał, iż dokonał prawidłowego skasowania biletu, jego twierdzenia w tym zakresie pozostały gołosłowne. Przesłuchany w sprawie świadek, kierowca autobusu, nie potwierdził relacji pozwanego w powyższym zakresie. Strona powodowa przedłożyła z kolei wydruk wskazujący przy tym na prawidłowo funkcjonujący system kasowania biletów w czasie podróży pozwanego autobusem linii 711, który choć dokumentem nie jest, stanowi uzupełnienie twierdzeń powoda, których pozwany nie zdołał podważyć. Dodać na zakończenie należy, iż pozwany przyjął wezwanie do zapłaty, a jego treść potwierdzona została podpisem pozwanego, który bez uwag pokwitował przedmiotowy blankiet. Jeżeli chodzi o zapis z monitoringu autobusu strona powodowa wyjaśniła, iż zapis ten nie jest dostępny z przyczyn

technicznych. Wskazać należy, iż Sąd nie ma kompetencji by kwestionować stanowisko powoda w powyższym zakresie, prowadzić dochodzenia co do jego zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Drugi argument pozwanego, iż pozostawał w błędnym, acz usprawiedliwionym przekonaniu, iż bilet jest ważny, w żaden sposób nie tamuje zasadności żądania pozwu. Niewiedza pozwanego co do sposobu funkcjonowania systemu kasowania biletów obciąża wyłącznie jego osobę. Jak sam pozwany wskazał był w obcym mieście, nie znał zasad funkcjonowania systemu kasowania biletów. Myli się pozwany, iż brak dostatecznej wiedzy w tym zakresie obciąża powoda. Z regułami tymi winien się bowiem zapoznać przez pasażer przed skorzystaniem z komunikacji miejskiej. Błędne jest także twierdzenie pozwanego co do wadliwego systemu kasowania biletów, w szczególności braku śladu kasowania na blankiecie biletu, co może wprowadzać pasażera w błąd co do prawidłowości czynności kasowania. Dodać przy tym należy, iż stanowisko pozwanego w tym zakresie jest przy tym błędne u podstawy albowiem taki „ślad” na bilecie pozostaje, na co wskazuje chociażby nadruk po ponownym użyciu biletu przez pozwanego w tramwaju linii nr (...). W ocenie Sądu w sprawie zachodzi sytuacja,

w której pozwany nie dochował należytej staranności w wypełnieniu swojego obowiązku tj. posiadania ważnego dokumentu przewozu. Jak sam wskazał, po wyjęciu biletu z kasownika nie obejrzał go, nie ocenił czy jakkolwiek „ślad” kasowania pojawił się na bilecie, czy też nie, schował bilet od razu do portfela, nie zwrócił uwagi jaka dioda zapaliła się na kasowniku (na to zwrócił już uwagę jadąc następnie tramwajem). Gdyby bilet obejrzał, mógł powziąć wątpliwości do prawidłowości kasowania, w szczególności co do akcentowanego braku „śladu” kasowania, spróbować wówczas jeszcze raz, czy też dopytać kierowcę, jak uczynił to na wstępie. Nie dochował zatem należytej staranności w ocenie czy prawidłowo wypełnił swój obowiązek względem przewoźnika.

W dalszym rzędzie wskazać należy, iż wysokość dochodzonego roszczenia nie budziła wątpliwości sądu. Stosownie zaś do treści art. 33a ust. 3 ustawy – w razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty, zaś dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym przysługuje przewoźnikowi po bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty, które uważa się za bezskuteczne, jeżeli dłużnik nie zapłacił dochodzonych należności w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wezwania do zapłaty (art. 75). Zgodnie z art. 34a ust. 1a ustawy Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia sposób ustalania wysokości opłat dodatkowych pobieranych w razie braku odpowiedniego dokumentu przewozu. Natomiast § 2. pkt 1 wspomnianego rozporządzenia stanowi, że wysokość opłaty dodatkowej ustala się, biorąc za podstawę cenę najtańszego biletu jednorazowego normalnego stosowaną przez danego przewoźnika, w następujący sposób: jako 50-krotność tej ceny - za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu. Przy tym w myśl normy zawartej w § 3 rozporządzenia opłatę manipulacyjną ustala się, uwzględniając ponoszone przez przewoźnika koszty czynności związanych ze zwrotem albo umorzeniem opłaty dodatkowej, w wysokości nie wyższej niż 10 % tej opłaty, ustalonej w sposób określony w § 2. Pozwany nie negocjował sposobu, w jaki powód naliczył opłaty i nie zarzucał, że ich wysokość przekraczała limity określone w treści rozporządzenia lub w wydanej na jego podstawie uchwale rady Miasta Stołecznego W. z dnia 03 października 2013 r. zmieniającej uchwałę w sprawie opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W., zmiany uchwały w sprawie ustalenia ulg za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. oraz zmiany uchwały w sprawie regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z dnia 06 listopada 2013 r., poz. 11320).

Podstawę do obciążania pozwanego odsetkami od dnia następnego po upływie terminu wynikającego z wezwani do zapłaty stanowił art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Wobec powyższego powództwo należało uwzględnić w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którymi strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Sąd uznał w sprawie stronę powodową za wygrywającą odnośnie całości żądania. W konsekwencji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 150 zł tego tytułu. Na poniesione przez powoda koszty składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 30 zł kwota 120 zł tytułem wynagrodzenia radcy prawnego (w wysokości określonej na podstawie § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r., w brzmieniu obowiązującym na dzień wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie).

SSR Dariusz Jastrzębski

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda oraz pozwanemu.
2. Wyłączyć pismo k. 99 – dotyczy innej sprawy.
3. Akta z pismem lub za 21 dni.

SSR Dariusz Jastrzębski